

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 150 Lei. — Șase luni 75 Lei. — Trei luni 40 Lei. — Pentru străinătate un an 250 Lei.
 — Ziarul apare Marțea și Vinerea —

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză —
 — Articole nepublicate nu se înapoiază. —

Prețul inserțiunilor: un șir petit 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Sărbătoarea păcii

Despărțirea Mântuitorului de învățăceii săi coborâse în sufletul acestora un suflu de întristare. Erau doar atât de legați sufletește de Învățătorul care-i chemase la propoveduirea evangheliei care avea să întemeieze pe pământ o împărăție a — Cerului.

Totuși nădejdea nu-i părăsi, căci Isus le făgăduise că duhul Lui cu ei va fi — până la sfârșitul veacurilor.

La cincizeci de zile dela Învierea Mântuitorului o dumnezeiască arătare le risipi ucenicilor orice umbră de îndoială. Pe când erau adunați toți la un loc, iată «s'a făcut fără de veste din cer sunet ca de suflare de vifor ce vine repede și a umplut toată casa unde ședeau. Și li s'au arătat lor limbi împărțite ca de foc și au șezut pe fiecare din ei. Și s'au umplut de Duhul sfânt și au început a grăi precum le da lor Duhul...»

Această revelație sufletească, zugrăvită atât de plastic de către evanghelistul Luca, a avut darul să trezească în apostoli cel mai superior avânt și cea mai ireductibilă hotărâre în propoveduirea evangheliei.

De aci înainte îndrăzneau, fiindcă erau plini de Duhul sfânt, care biruște lumea...

Ce cuminți au fost cucernicii noștri înaintași c'au făcut din ziua de Rusali o sărbătoare pentru *apostolatul păcii*! Căci pogorârea Duhului sfânt este o sărbătoare a păcii sufletelor zbuciumate de îndoială și de frică.

Totuși acest duh s'a pogorât «în limbi ca de foc» aprinzând în inimile apostolilor flacăra credinței — *fides heroica* — care purifică și îndeamnă pe om la luptă neînfrântă, dusă până la cel mai înalt sacrificiu. Nu e deci duhul unei păci izvorâte din contemplația pasivă, ci duhul unei păci care lucrează, luptă pentru biruința Luminii, a Binelui, și Adevărului în această lume a întunecului și a minciunii, în această împărăție a Satanei.

Rusalile de azi încă nu pot avea altă semnificație decât de a ne sfînti viața prin duhul *activ* al evangheliei lui Isus. El se va pogori și în sufletele «învățăcelor» de azi cu toate darurile lui bogate, risipind îndoiala și zavistia și împărecherele, și trufia și iubirea de argint, și ura dintre frați și tot păcatul. Și va face din sufletele robite Satanei — biserici ale lui Hristos.

Urechile ne urlă încă de nu prea îndepărtatul ecou al tunurilor ucigăse și de

înviforatul zgomot de arme. Viforul sufletelor s'a potolit și mai puțin. Căci izbânda chiar dreaptă zămislește uneori trufie, iar înfrângerea atâta patimile răsunării.

Totuși toată lumea însetoșează de dreptate, de pace. Nu numai de pacea armelor, ci mai ales de cea a sufletelor, care nu răsar, măreață și eternă, decât din *dragoste* de Dumnezeu și de frate.

E singurul aluat care dospește frământătura nouă.

Holda e bogată și secerătorii puțini. O, și câtă lipsă de secerători, de apostolii devotați ai iubirii dusă până la jertfă, de apostolii unei culturi cu idealuri, nu ai unei civilizații, care nu crede decât în carbuni și fier... Pentru că sufletului omenesc îi trebuie și altă pâine de cât aceea pe care o cer infometății copilași ai Rusiei de azi. — după îndemnul dascălilor lui Trozki.

Toată lumea e pătrunsă de acest adevăr implacabil; îl propoveduesc învățătorii de pe catedre universitare și se desprinde din fiecare rugăciune a credinciosului cucernic.

O, dacă limbile de foc s'ar pogori peste cât mai mulți din fiii veacului acestuia, aprinzându-le în suflet flacăra sfântă a dragostei aducătoare de pace, de fericire!

Căci numai duhul păcii și al dragostei lui Hristos va fi în stare să zidească și din ruinele fumegânde ale lumii de azi o lume nouă cu idealuri, cari dau măcar nădejdea unei fericiri și'n care muritorii vor sporî fără încetare sfințenia vieții prin dragoste frățească unul către altul și muncind fără zăbavă la zidirea împărăției, pe care o cheamă zilnic în rugăciunea lor prin cuvintele: *Doamne, vie împărăția Ta!*

N. Colan

La zece Mai

(x) *Am rețrăit la 10/23 Mai, câteva clipe din istoria fapturilor mărețe ale neamului nostru din veacul trecut și din cel de acum, preamărind actele care leagă pe frați de frați.*

Unirea principatelor române, proclamarea independenței cu ridicarea țării la rangul de regat, și în sfârșit unirea cea mare națională a românilor sub același sceptru, sânt mărețele fapte, a căror comemorare se reunește acum în sărbătoarea națională dela zece Mai.

Istoricile acte le sărbătorim, ca să ne închege într'un întreg armonios și compact, care să ne dea puțința d'a face față poftelor dușmane din afară și năzuințelor învrăjbitoare din lăuntru, înlocuindu-le cu munca răbdătoare, cuminte și întemeiată pe doctrina moștenită dela Inteleptul creștinismului.

Când vom stăruî mai rar în caracterul de ardelean, bănățean, basarabean, moldovean, mun-

tean, și mai des în cel de român, vom dovedi că nu mai trăim fărâmițați, ci masa poporului românesc se încheagă, și cei ce au vecuit secole d'a rândul separați, înțeleg să aibă acum aceleași bucurii și aceleași dureri. Cât timp sântem lipsiți d'această comunitate de sentimente și idei, ducem o viață națională mai mult în închipuire, decât în realitate.

Să desgropăm dar trecutul și să cultivăm creațiunile epocale din istoria neamului, ca să ne apropiăm tot mai tare de înfrățirea în aceleași idealuri și în aceeași credință. Acesta este adevăratul rost al sărbătoririlor ce le facem an de an, în lungi defilări și strălucitoare drapele, în mijlocul sunetelor de clopote, de muzici și de cucernice cântări bisericești...

Ziua de 10 Mai a dat întregului nostru oraș aspectul sărbătoresc, ce se cuvine să-l poarte la asemenea ocaziuni.

La ora 10 jum. s'a ținut serviciu divin în biserica catedrală. S'a oficiat doxologia din partea protoiereilor Dr. I. Stroia, Iosif Serafim, Dr. A. Crăciunescu, a preotului I. Dăncilă și a diaconilor D. Antal și G. Jurebiță, cântând corul mixt al școlii normale Andrei Șaguna condus de dl prof. T. Popovici, în prezența I. P. S. Sale mitropolitului nostru *Nicolae* a corpului ofițerilor așlători în garnizoană, în frunte cu dl general *Cihoschi*, comandantul corpului VII de armată, și toți funcționari civili în frunte cu dl prefect *A. Boiu*.

La finea serviciului divin părintele Dăncilă a ținut o frumoasă cuvântare ocazională, arătând în cuvinte pline de căldură și însuflețire momentele istorice cari necesitează așezarea sărbătorii unității noastre naționale, tocmai în cadrele luminoase ale zilei de 10 Mai, potrivit cu năzuințele spre libertate și lumină ale poporului românesc.

După biserică întreg publicul a mers în piața «Regele Ferdinand I».

Pe un timp admirabil a urmat la ora 11 jum. înaintea dlui general comandant de corp *Cihoschi*, în sunetele muzicii militare, mai întâi defilarea tinerimii școlare conduse de corpul didactic, apoi grupul ofițerilor, și a tuturor trupelor din garnizoană salutate cu entuziasm de mulțimea privitorilor.

La ora 12 jum. a avut loc recepția la cerul militar. S'au prezentat toate autoritățile bisericești, militare și civile, exprimând înaintea dlui general *Cihoschi* și a prefectului *Boiu* sentimentele de loialitate față de dinastie, rugându-i ca acestea să se aducă la cunoștința Majestăților Lor și a întregii case domnitoare.

Seara la ora 9, s'a făcut din partea soldaților Reg. 90 pe stradele principale ale orașului retragere cu torțe, pornită din cazarma «Mihail Viteazul».

Catedrala ortodoxă a Clujului. Consistorul eparhiei ortodoxe române a Clujului, în ședința sa ținută Sâmbătă, sub președinția P. S. Sale Episcopului *Nicolae*, a hotărât să se înceapă în vara aceasta lucrările de construire a catedralei. Construirea s'a încredințat Societății de întreprinderi și lucrări suterane C. G. L. din Cernăuți. Prin hotărârea consistorului se înfăptuește o veche dorință a românilor clujeni, cari nu au în oraș decât o prea modestă bisericuță absolut neîncăpătoare pentru numărul sporit al credincioșilor.

Preotul și altarul

Ce trebuie să fie oamenii, cari au primit darul preoției, ni-o spune clar Domnul nostru Isus Hristos: «Voi sânteti sarea pământului și lumina lumii». Menirea preoției este deci continuarea operei lui Hristos de a lumina lumea, adică de a o învăța să cunoască voința Tatălui ceresc și de a o urma cu toate gândurile, vorbele și faptele. Și în lupta aceasta de a se desbăra de păcate și a se apropia de Dumnezeu, preotul trebuie să servească de model și de conducător.

Așa a voit Hristos, întemeietorul preoției, ca preoții să se ocupe exclusiv cu grija sufletelor. Așa au înțeles și apostolii preoția: ca ei să poată vesti cuvântul lui Dumnezeu fără piedecă, pentru slujba meselor au ales diaconii. Cu vremea însă, de voie de nevoie, preoților li s'a impus fel de fel de datorii în paguba menirii lor genuine.

Aceste datorii sunt bine cunoscute, și nu e trebuință să le descriu aici pe larg.

Acum să ne întrebăm care este actuala concepție a noastră despre menirea preotului?

Preotul să fie preot, acest adevăr îl pretinde toată lumea. Preotul să fie catihetul tuturor școlărilor, și aceasta o admitem. Preotul să facă administrație bisericească, pe alocurea foarte greoaie și costisitoare de timp, și aceasta se cere. Dar, dacă într'un sat se înființează o bancă sau o cooperativă și nu este altă persoană acomodată care să le conducă, preotul nu se poate da îndărăt. Și apoi dacă se cere ca preotul să fie și om politic, pentru ce nu ar pași pe teren?

Preotul are și familie, și dacă Dumnezeu l-a binecuvântat cu mulți copii cari trebuiesc hrăniți, îmbrăcați și crescuți la școală, și plata e mică încât din beneficiul preoțesc nu se ajunge pâinea de toate zilele, preotul fără să vrea, trebuie să fie și o leacă de econom, pentru că viața este aspră, poruncitoare, care trece la ordinea zilei peste gândurile frumoase de preoție.

Lucrurile acestea toate le știm, dar ce să-i faci dacă stările sunt așa cum sunt?

Și totuși, trebuie să facem ceva, ca preoția să o apropiem, dacă nu de tot, dar cel puțin în bună măsură de idealul ei dat de Hristos. Aceasta trebuie să o facem nu pentru că așa cere cutare doctrinar, ci pentru că așa pretind interesele bisericii noastre să o facem.

În Banatul nostru frumos, și cred că și în Ardeal, biserica noastră are să ducă luptă grea cu sectarii. Predicatorul lor e om simplu, fără multă școală, dar secta lui l-a pus la adăpostul tuturor grijilor, așa că acest om simplu toată ziua buchi-sează Scriptura, și când dă de un preot de al nostru, pe care ocupațiunile și grijile multe l-au făcut să mai dea la o parte Scriptura, lupta e grea. Exegeza, istoria și celelalte discipline, învățate la seminar, s'au cam uitat și biblioteca multora e cam golicioară. Preotul nostru va fi zelos, va fi inteligent, — dar va trebui să simtă că armele pe care nu le grijești zilnic, cu vremea se ruginesc, și când vine dușmanul lupta este grea și amară. Afară de sectari, mai avem să luptăm cu alte confesiuni, și din luptele bisericii noastre e imposibil să nu dobândim învățătura preoțască că cu cât vom avea slujitori ai bisericii *numai și numai preoți*, cu atât va fi lupta mai ușoară, și cu cât vom îngreua chemarea preoțească cu preocupățiuni străine de menirea ei, cu atât vom duce o mai greu.

Ziua dată dela Dumnezeu e tot atât de mare și de mică și la noi, ca și la sectari, ca și la celelalte confesiuni; așa e evident că acel preot care toată ziua și-o petrece cu studiul și munca în jurul bisericii lui, trebuie să fie mai tare în ale tagmei sale decât colegul său de altă confesiune care, pe lângă chemarea de preot, mai are tot în ziua aceea să facă și economie și negoț, poate chiar și politică.

Între problemele multe și grele, care se impun bisericii noastre spre rezolvare, problema de a reda preoția noastră altarului și numai altarului, este cea mai de frunte și mai actuală. Statul major al unei armate are datoria să lucreze neconținut la cel mai bun plan de luptă, dar tot în sarcina lui trebuie să cadă și grija de a pune soldații de pe fronturi în situația ca să poată executa în marginea pute-

rilor omeniești acest plan, fiindcă altcum planul rămâne numai concepție frumoasă, și nu poate deveni realitate.

Intocmai așa stau lucrurile și în biserici. Clerul superior este statul major al bisericii, el trebuie să alcătuească planul de luptă și apărare a bisericii, — dar sortii de izbândă zac în frații lor de jos: cum vor fi instruiți, cum vor fi ajutați, cum vor fi capabili de lupta aceasta, așa va ieși izbânda.

Bisericile noastre dela sate sânt cetățile credinței, aici trebuie să zacă forța și munca. Altarele dela sate sânt drapelele noastre ciuruite de atacurile celor necredincioși și vrăjmași, aici trebuie să punem străjeri buni. Cu oameni istoviți de munca fizică și de sărăcie, nu-i vorbă se va menține credința, și ici colo va da roade frumoase — dar noi dorim muncă sistematică și conștientă, muncă însuflețită, ear aceasta nu se va putea face decât cu oameni cari să aparțină exclusiv altarului.

Munca sufletească, de cugetare și simțire, este cea mai grea, și aceasta este chiar munca preotului.

Cum dorim deci să avem o preoție la înălțimea chemării, dacă mai mult sau mai puțin ea este despărțită de locul, unde ar trebui să fie în toată vremea, de altar?

Geniile, talentele, oamenii fără griji materiale, în veacul nostru materialist, cam ocolesc cariera preoțească plină de spini...

În biserica noastră, ca și pe vremurile lui Hristos și ale apostolilor, pescari săraci ocupă posturile preoțești, cari nu au decât cele cinci pâni și doi pești.

Hristos și biserica Lui îi cere *întregi*: deci să le dăm pâinea și armele, ca ei să stea în jurul altarului și să nu-i mai ispitească nimic din deșertăciunile lumii acesteia.

Arhierilor noștri cari, prin lupta lor și prin sufletul lor mare vor ști să redeie preoția noastră altarului și numai altarului, posteritatea le va încununa amintirea cu lauri pururea nevestejiți.

Prot. Dr. Ștefan Cioroianu

FOIȘOARA

Între străini

Scrisoare netrimisă iubitei mele preotese *

Draga mea, — Sânt șapte luni d'atunci! Îți mai aduci aminte? Era zi de Vineri, după Sfânta Mărie, prima zi din Septemvrie anul 1916, an plin de avânt și de îndrăznețe gândiri! O zi frumoasă de toamnă și plină de lumină, și aer proaspăt și înviorător... Grădinile noastre de pomi, încărcate de roadă, ne promiteau cules bogat, ear noi eram încântați de podoabă și frumusețe. Era pe la ora 9 dimineața. Abia coborâsem din «Dealul bisericii», dela lăcașul lui Dumnezeu și din slujba sfântului altar, și eată trei oameni în uniformă și înarmați, intrară în casa parohului. Cel mai mare dintre ei îmi co-

munică solia scurtă și rece, că: în numele legii sânt deținut! Mi se dă voie să-mi pregătesc cele necesare: îmbrăcăminte pentru timp nedeterminat, merinde pentru 8 zile, așa ca decuseară să plecăm pentru o călătorie mai lungă; totul să se facă în liniște și fără ceremonie.

Draga mea, — Îți aduci aminte de ziua aceea plină de groază pentru tine și pentru cei șase pușori din jurul tău?...

Ce scenă sfâșietoare! Imi pare că vă văd, cum stați cerc în jurul meu, cum fiecare se trudește să mă prindă de brațe, cei mai mici mulțumindu-se și cu marginea vestimentelor de pe mine, întrebându-mă stăruitor: «Unde te duci, tată dragă?» Fețele voastre erau fierbinți de unde lacrimilor... Parcă tot aud cuvântul tău plin de groază: «Candine, ce se va alege de noi?»

Eu, dându-mi seamă de situația în care mă găseam, te îmbărbătam să nu te lași a fi biruită de greul zilelor ce vor urma...

În urmă, provăzut cu vestimente pentru eamnă, cu merinde pentru mai multe zile, mai privind în jurul locuinții noastre frumoase, către grădina de flori cu rezedă, garoafe, cu oleandri, și la curtea noastră largă, cu olaturile ce am ridicat cu multă sârguință în șasesprezece ani împreună cheltuiți, abia am izbutit a mă smulge dintre voi și a pleca, urmat de cei trei oameni

ai stăpânirii, la cazarma din loc, ca prima stațiune.

Ziua trecea spre apunere, ultimele raze de soare jucau jalnic pe turnul svelt al bisericii noastre din deal. Un glas intern mereu mă întreba: «Oare când vei mai vedea razele soarelui jucându-se pe cucernicul vostru turn?»

Fiori mă săgetau din creștet până în tălpi. Grupuri de oameni obosiți de lucrul câmpului veniau, femei și bărbați, tăcuți și îngândurați treceau pe la fereastra unde mă aflam. De câte ori primeam cuvințioasele lor binețe, date prin o ușoară mișcare de trup, de atâtea ori simțeam că mi se rupe ceva din inimă, și o nouă zală mi se anină de suferințele mele.

Cu sosirea serii, sosl și ceasul plecării noastre din această stațiune.

Și am plecat... Însoțit de doi oameni dintre cei trei cari se prezentaseră când am fost deținut. Credeam că mi se rupe inima sub povara despărțirii, de voi cei dragi ai mei, de satul cu credincioșii mei; aproape nu mi puteam da seamă ce se întâmplă cu mine în nesiguranța zilei de mâine.

Doamne, cine ar putea zugrăvi starea sufletului stăpânit de atâtea gânduri, muștrări și întrebări în decursul acestei călătorii de o noapte întregă!

* Dela Pr. Candin Suciu din Măgina, prot. Aiud, am primit zilele acestea lucrarea de față cu următoarele rânduri: În 1917, pe când eram în Sopron — ne scrie părintele Suciu — am scris scrisoarea de față anume să o trimit gazetei noastre iubite, Telegrafului Român. Până azi însă n'am putut-o expeda; o trimit acum, căci deși au trecut timpurile acelea de urgență, totuși scrisoarea va fi având părți de interes pentru cei ce voesc să cunoască viața noastră de internare. Rog a o da spre tipărire în foisoara ziarului nostru mult prețuit. Mulțumindu-vă etc.

Din Basarabia. Pe tema drepturilor bisericii ortodoxe basarabene, s'a ivit nou conflict între clerul din Basarabia și între înaltele autorități ale regatului. Unii dintre frații de dincolo de Prut pretind că s'au încălcat drepturile bisericii din Basarabia alegându-se de episcopi, pentru eparhiile vacante basarabene, alți candidați și nu cei recomandați din partea clerului de acolo.

Din punct de vedere al legilor și canoanelor aflăm că nu s'au încălcat drepturile bisericii basarabene; — după ce se știe că biserica fraților noștri din Basarabia n'a avut organizația ei, cu drepturi speciale, ca alte biserici.

Permanenta nemulțumire și protestările dese ale fraților, desrobiți de sub ruși, nu pot să producă nicăieri, în țara noastră întregită, bună impresiune. Înăsprirea situației nu zace în interesul nimănui.

S'au împlinit în 3/15 l. c. cincizeci de ani dela moartea lui *Cuza Vodă*, detronat în 1866, și încetat din viață în străinătate la anul 1873. În mijlocul aniversărilor din zilele acestea, se comemorează la zece Mai și primul domnitor al principatelor unite, sub domnia căruia s'a făcut prima împărțire a țăranilor și s'a dat țării o nouă constituție.

Nici în groapă nu ne lasă. Cu ocaziunea deschiderii cimiterului comun din Sibiu, la marginea Dumbrăvii, înainte cu 15 ani, atotputernicul magistrat de pe vremuri, a designat bisericii noastre un loc mic și nepotrivit la marginea extremă a cimitirului, alături cu izraeliții. Încă înainte cu doi ani acest teren a fost ocupat de morminții răposăților, și autoritatea noastră bisericească a cerut dela magistrat să ne lărgască cimitirul conform numărului credincioșilor și situației bisericii noastre, dându-se teren potrivit acolo, unde ni se cuvine, în continuitate cu actualul cimitir, având posibilitatea ieșirii în direcțiunea drumului ce duce spre Rășinari, și încorporând ca enclavă în limitele lui și cimitirul militar, cu intențiunea de a se clădi pe noul teren o capelă corespunzătoare nevoilor zilnice.

Magistratul nu a acceptat delimitarea propusă de autoritatea noastră bisericească, ci ni-a designat un mic teren tot în marginea extremă a cimitirului. Acest mod de rezolvare nu ne poate mulțumi. Se vede, că magistratul din strada Mitropoliei nu-și dă seamă de situațiunea schimbată, și nu ține cont de necesitățile ardente ale bisericii și credincioșilor noștri. Noi nu râvnim după privilegiile din trecut ale altora, așteptăm însă ca o cerere justă ca aceasta să fie satisfăcută, cu atât mai mult, că prin lărgirea cimitirului în modul cerut, nu este stingherit și strâmtorat nimeni.

Atragem atențiunea dlui primar și a dlui prefect asupra acestei chestiuni, — amintindu-le că nu este bine să pună prea mult la probă răbdarea noastră. Vom reveni.

Când zorile dimineții vestiau lumina zilei, ajunserăm la a doua noastră stațiune, din cetatea orașului B.

Din partea de câtră răsărit se putea binișor desluși vuetul ducător de spaimă și moarte al tunurilor, din frontul răsăritean, investimântând cerul din partea locului în haina unei lumini palide și triste. O dimineată mai plină de emoții nu mi-am putut imagina întreaga viața mea.

Au trecut zile cu chin, nopți nedormite până ce cu ocaziunea unei vizite de seară ordonanța de zi ne comunică știrea, că deoarece sântem peste cincizeci persoane se poate forma primul transport pentru deportarea noastră. La ora 10 seara era fixată plecarea noastră în cea mai severă ordine și liniște. Când sosi timpul o ceată întreagă de oameni tăcuți se strecură în liniște, cutreerând calea de sub zidurile istorice cetăți câtră gara din loc. La ora 10 și jumătate, cincizeci și atâția de deportați eram în două vagoane așezați, așteptând signalul de plecare.

O ascuțită șuerătură de locomotivă ne vestește că trenul e pus în mișcare, pentru a ne duce departe de voi, de regiunile noastre atât de dragi pline de dulci amintiri. Din sunetul roatelor, din ropotul vagoanelor ce însoțea mersul nostru, tot mai ușor se puteau desluși ac-

Cuvântul M. S. Regelui

La solemnitatea îngropăciunii Ostașului Necunoscut

După ce M. S. Regele a depus o coroană de lauri pe sicriul Ostașului Necunoscut, decorându-l cu «Virtutea Militară» clasa I, a rostit următoarea cuvântare:

Cu cununi de laur erau întâmpinați în vechime biruatorii sub arcuiri de triumf, și tot cu cununi de laur se cinsteau mucenicii credinței mântuitoare

Cununa de laur ce-ți aduce întâiul rege al României Mari, ție ostașului fără nume, care intrupei de acum și până în veac jertfa sutelor de mii de vieți închinat pe altarul patriei pentru mărirea și unitatea națională, este și cununa muceniceii, și cununa biruatorului.

Toată suflarea românească în clipa aceasta își îndreaptă gândurile patriotice spre tine, simbolul jertfei și al vitejiei; toți ochii lacrimează, toate inimile bat acum pentru cei iubiți ai lor, cari singuri sub cerul lui Dumnezeu sau în vijelia luptelor au închis ochii departe de orice mângâiere. Ear înaintea locașului tău de veci se închină azi cu adâncă recunoștință țara întreagă, căci fără nume fiind, ești al neamului întreg.

Dea Domnul ca fiorul acestor momente înălțătoare care în fața ta ne cuprinde deopotrivă pe cei mici și pe cei mari, să fie un sfânt și poruncitor îndemn la unirea tuturor sufletelor românești în jertfă și iubire, și ca gândul mării și tăriei țării să le înalțe spre o muncă rodnică și frățească.

Ear generațiile viitoare, binecuvântând jertfele noastre, să le aibă deapănarea drept pilda virtuților, a uitării de sine în fața binelui obștesc și a jertfei depline pentru mărirea și înălțarea neamului.

Ostașul Necunoscut

Marea sărbătoare a neamului — Impresiuni — Solemnitatea din Parcul Carol

Priveliște ce nu se poate descrie, a oferit sosirea în capitală a sicriului care închidea moaștele scumpe ale eroului necunoscut.

Un martor ocular înfățișează astfel tabloul desfășurat cu acest prilej:

centele unei doine duioase, ce răsuna pe deal undeva... Amuțisem cu toții, ca la ascultarea unei pioase rugăciuni, și numai glasul simpaticeului nostru Nicolae, al cântărețului de ocazie, se măzuzea, secondat de un dulce piano făcut de doi trei dintre cei mai buni.

Când s'a sfârșit cântecul, tăcerea s'a coborât pe câteva clipe în toată societatea, ear eu prin o singură privire am zărit că ochii tuturor erau umezi...

După călătorie de trei zile și trei nopți, întreruptă de mici popasuri, în fine am ajuns la locul nostru destinat, din comuna C., unde ne aflăm până în ziua de azi, în Dumineca Floriilor din 1917. Un sat pașnic și liniștit din granița de câtră apus a țării. Așezat sub poalele munților de graniță, încunjurat de regiuni încântătoare, cu brazi ca lumina, îți dă posibilitatea de a te împrieteni cu viața de aici. Stăpânit de aer binefăcător, îți dă icoana unei localități de cură climaterică. Ca totuși să-ți poți face icoană despre poziția acestei comune, și-aș putea asemăna această localitate cu un fel de «Râmets» al nostru, așezat la poalele munților noștri apuseni. Cu locuitorii acestei comune, oameni pașnici, am legat oarecare prietenie.

Multe lucruri bune și-aș putea comunica din mijlocul acestui neam de oameni harnici și

Scoborât de pe catafalc din vagon, sicriul trece pe dinaintea Regelui, a principelui moștenitor, având alături pe micul elev Săndulescu Amilcar, care l-a desemnat la Mărășești — a comandantilor armatei, a preoților și demnitarilor. După serviciul divin și după rugăciunea mitropolitului primat, se pune în mișcare cortegiul. Trupele dau onorul.

Publicul păstrează o atitudine demnă, de reculegere, de venerare. Fiecare se gândește la un tată, un soț, un copil, un frate, un prieten scump, căzut în luptele vijelioase. Câte capete nu sânt frământate de întrebarea: n'o fi el?

Din când în când, dela balcoane, de pe ferestre, de pe trotuare s'aruncă flori peste sicriul ostașului necunoscut, dar fără sgomot, fără gesturi mari, cu măsura și în liniștea cuvenită unei asemenea treceri a gloriei nemuritoare spre biserica aceluia, care o visase cu cinci veacuri înainte și-i afirmase cel dintâi în fapt putința de realizare.

Impresionează steagurile, multe ciuruite, sfâșiate și decorate. Câte povestesc faldurile sau resturile lor! Vulturii aurii planează ca un simbol al înălțimii la care s'a ridicat națiunea, de câte ori a fost silită să se apere.

Luptătorii din 1877, eroul din 1916 și 1917, orfanul care l-a ales și va fi apărătorul de mâine: ce admirabilă țesătură, continuitate gradată, în sbuciumările și biruințele românismului!

Tinerimea din școale, speranța țării, cei cari vor lucra, vor conduce și vor lupta mâine, ingenușiau în semn de nețărnamură recunoștință în fața celui care intrupeză sacrificiul de ieri și se legau, prin acest smerit omagiu, să păstreze și să sporească tezaurul moștenit.

Spontaneitatea faptului i-a dat o mare putere de impresiune și emoțiunea s'a întins peste tot.

Cortegiul intră în curtea bisericii Mihai Vodă. Sufletul Voevodului trebuie să fie mulțumit. Eroul Necunoscut se odihnește, și defilarea nesfârșită începe, — venerare adâncă a celor trecuți la nemurire odată cu moartea lor glorioasă...

Osemintele «Ostașului Necunoscut», au fost duse Joi dela biserica Mihai Vodă spre a fi înmormântate de veci în Parcul Carol, pe terasa din fața muzeului militar.

După serviciul divin, oficiat la ora 7 dim. de P. S. Sa episcopul militar de Alba-Iulia, Iustinian, cortegiul, pornit la 9 dim. dela biserica, a ajuns în parcul Carol la ora 11 și jum.

Pe tot drumul străbătut până la parcul Carol, copiii și copilele de școală au ingenușiat, bărbaii și femeile au plâns și s'au închinat, mulțimea a aruncat cu flori, în vreme ce muzicele cântau și clopotele sunau.

În fața palatului artelor și a muzeului militar, unde era săpat mormântul eroului, au luat loc: membrii înaltului cler, ai corpului diplomatic și ai guvernului.

silitori. O religiozitate profunda se manifestă în lucrările lor.

Mănat de dorul vostru, ies uneori din umila mea locuință, și rătăcesc prin pădurea de brazi, ascultând cântecul păsăruicelor de primăvară.

Așa am ieșit în una din zilele trecute la locul meu de recreare însoțit de un iubit prieten al meu, cartea. Pe trunchiul unui brad din cărare, culcat la pământ de tăria vremilor, m'am așezat să sorb aerul proaspăt...

Era o zi frumoasă, după amiază, din primele zile ale mult așteptatei noastre primăveri. După câteva clipe, cartea îmi cade fără voie pe brațul stâng, ear neastâmpăratul gând își ia drumul câtră mândrul și doritul nostru Ardeal. Deodată mi s'a părut că sutele de kilometri ce ne despart se prăbușesc; munți, dealuri, râuri dispar, distanța cea mare dintre noi se reduce, și atunci tot mai aproape, mai aproape, într-o clipă m'am simțit la voi, împreună cu voi, în cuibul nostru familiar. Simțeam cum vă strângeam la piept, vă sorbeam respirația, și eram atât de fericit, că mă aflu la voi, acasă.

Trezit din asemenea stare sufletească, înduioșat până la lacrimi, stau ceasuri întregi și ascult șueratul de mierlă, cântecul guralivului cuc; — dar nici mierla, nici cucul pare că nu cântă aici ca la noi...

Sosind cortegiul, steagurile regimentelor s'au așezat de strajă dinaintea mormântului și toate s'au plecat pentru salut, formând un arc de triumf, pe sub care au trecut MM. LL. RR. Regele și Regina, AA. LL. RR. Principele și Principesa moștenitoare și ceilalți membri ai familiei Regale.

I. P. S. Sa Mitropolitul Primat, I. P. S. Sa Mitropolitul Moldovei, înconjurați de arhierii, s'au rugat pentru odihna celor opt sute de mii de morți ai războiului de întregire, reprezentați de «Eroul Necunoscut».

M. S. Regele, așezând pe sicriu o coroană de lauri, a rostit salutul Său față de acela care reprezintă și pe cei mari, și pe cei mici, pe toți câți au trăit, au luptat și au murit pentru țară. (Cuvântul Suveranului îl publicăm la alt loc al ziarului nostru).

Președintele consiliului, dl Ion I. C. Brătianu a salutat în numele guvernului și al țării pe acel erou, care «nefiind al nimănui este al tuturor» și «de lângă care s'au desprins în lungul și al vremurilor, păstorii și plugarii, sfetnicii și vitejii, voevodii și regii, femeii și bărbații, cei cari au luptat, toți câți au perit cu statornicie sau, au biruit cu jertfă, pentru a păstra ființa neamului și a i asigura, întregi destinele lui».

După rugă fierbinte, la ora 12 fără câteva clipite, un trîmbiș a vestit cele două minute de tăcere.

Frunțile tuturor celor de față s'au plecat spre pământ, ear sufletele, în aceeași clipă, s'au ridicat spre cer.

La 12 și un minut trîmbișul a sunat din nou, ear sicriul a fost pogorât în mormânt de 8 coloneli, în vreme ce muzicile cântau și tunurile bubuiau.

Reprezentanții Statelor Unite, ai Franței, ai Angliei, ai Italiei, ai Cehoslovaciei și Sărbiei, ai Poloniei, ai Portugaliei și ai Japoniei au depus coroanele și saluturile lor pe mormântul eroului nostru, care împreună cu toți eroii țărilor aliate, au luptat și au biruit în marele război pentru triumful dreptății și al desrobirii.

Doi orfani și o văduvă de război au plecat frunțile lor și au vărsat lacrimi fierbinți pe lespedea mormântului celui care, în momente de grea cumpănă pentru neamul românesc, i-a ținut pe ei și-a murit pentru țară.

Pe peatră funerară, așezată peste mormântul Eroului necunoscut, este gravată inscripția următoare:

Aici doarme fericit întru Domnul Ostașul necunoscut, săvârșit din viață în jertfa pentru unitatea neamului românesc.

Pe oasele lui odihnește pământul României întregite, 1916—1919.

Tot ceea ce regretăm noi ardelenii e, că sicriul Ostașului Necunoscut n'a fost transportat de la Măreștii prin Ardeal spre București.

—olqib luluproc is 7.

Chemare pentru tuberculoși

Rusaliile sânt zilele alese de Noi în folosul tuberculoșilor

Glasul Meu se ridică din nou spre a vă cere ajutor! Mă bucur de tot binele ce-l putem face împreună, celor mai nenorociți dintre cei ce sufer, acelor tuberculoși, al căror număr crește îngrozitor.

Munca ce o avem de săvârșit e anevoioasă!

Trebue să clădim sanatorii, să izolăm bolnavii, să îngrijim copiii!

Dar, ne trebue bani! Viața e scumpă, suferințele sânt mari și nenumărate.

Voi cari sânteți sănătoși, gândiți-vă la cei ce sufer.

Dați pentru dânșii, dați din adâncul inimii!

Nici un dar nu e prea mic, prea neînsemnat, fiecare țărâma e primită cu bucurie.

Binecuvântarea lui Dumnezeu, a Mea și a miilor de suferinzi va fi cu voi.

Dumnezeu vă va răsplăti în ceea ce aveți mai scump.

Maria

Conferință religioasă în Constantinopol

Reprezentantul bisericii noastre — Audiența la patriarh — Personalitatea lui — Sistemul calendarului expus în prima ședință

Patriarhul ecumenic Meletie IV a convocat o conferință religioasă la patriarhia din Constantinopol.

Această conferință la care au fost invitați toți ceilalți patriarhi ortodocși ai răsăritului și toate bisericile ortodoxe, s'a deschis în ziua de zece Mai n.

Biserica română este reprezentată prin P. C. Sa arhim. Iuliu Scriban, care ne trimite acum un raport interesant despre conferința dela Constantinopol. Publicăm expunerile părintelui arhimandrit, în cele următoare:

Noi, ortodocșii români avem să ne luăm în răsărit locul pe care l-am avut, de a fi acolo ocrotitori ai intereselor ortodoxe. Prestigiul țării crește prin aceasta în mare măsură și aduce cu sine câștigul altor valori morale și materiale.

E fapt îmbucurător că, după atâta despărțire, bisericile ortodoxe se întâlnesc pentru a se sfătuși.

La patriarhie mi se arată o atențiune deosebită. Dintre toți delegații, între cari e și mitropolitul sârb din Cetinje, numai eu sânt găzduit la patriarhie.

Primit în audiență la patriarhul ecumenic, un fior deosebit mă străbatea, când mă aflam în fața bărbatului cu viața atât de frământată în vremea din urmă și despre care a scris lumea întreagă: acesta este Meletie, cel alungat din Atena unde era mitropolit, împreună cu prietenul său Venizelos, plecat de acolo în America, de unde apoi s'a întors în triumf... Patriarhul Meletie este de o înfățișare mărească, înalt, chip frumos, haină bogată și căutând bine, te impresionează dela întâia privire. Intrând în discuția vieții bisericești dela noi, am văzut că patriarhul știe în amănunt tot ce s'a petrecut în vremea din urmă în biserica noastră. Și-a arătat bucuria că am putut păstra bisericii noastre dreptul de dominantă, și încă și mai mult pentru autonomia apropiată. Știe și de asociația generală a clerului, înființată de curând. Cunoaște bine și situația din Rusia, unde are un reprezentant. —

În audiența acordată dlui senator Drăghici, arhim. Scriban a făcut serviciul de interpret, de oarece dl Drăghici știa numai nemțește, ear patriarhul nu cunoaște limba aceasta. Dl Drăghici a expus sistemul pentru reforma calendarului. Patriarhul s'a declarat satisfăcut și a declarat că este cel mai simplu sistem din câte a văzut.

Sărbii au și ei o propunere pentru îndreptarea calendarului.

Lucrările sânt date în studiul unei comisiuni, compuse din dnii Drăghici, profesorul sârb Milencovici și arhimandritul Scriban. Se crede că va fi primită propunerea românească.

La conferință sânt reprezentați românii, sărbii, și grecii, acești din urmă prin mitropolitul Iacov din Durazzo. Rusia nu e reprezentată oficial în împrejurările în care se află, dar patriarhul a invitat pe doi episcopi ruși aflați în Constantinopol. —

În 10 Mai la ora 10, delegații și membrii conferinței eram întruniți în sala vicarului patriarhiei, de unde sântem poștiți în sala tronului patriarhal de alături. Sala e plină cu membrii sinodului și preoți din Constantinopol.

Eu reprezint cea mai numeroasă biserică ortodoxă, fiindcă episcopii ruși, deși de față nu sânt reprezentanți oficiali.

Patriarhul își face intrarea. E într-o lăcătore mantie violetă cu galoane de aur și care-l face și mai impunător de cât este.

Se suie pe postamentul tronului cu cârja de argint în mână și îndată începe slujba.

A citit adresa de deschidere a conferinței în care a salutat pe delegați, și a arătat nevoia acestei adunări, care se va ocupa, înainte de

Lectură de recomandat

M. Sadoveanu, «O istorie de demult». Schițe, București, Cartea românească, 12 Lei.

Despre Caragiale se povestește că făcea rămasag în ceasuri de veselie că va plăsmui dintr'o nimica toată, din două șire prozaice dela știrile zilei ale unui ziar, ceva de seamă. Acelaș lucru l-ar putea face și scriitorul Sadoveanu, căci orice subiect și-ar alege, fie cât de neînsemnat, sub peana sa îi imprimă pecetia personalității sale, în urma spiritului său adânc de observație. În volumul acesta ne apar earăș profiluri de oameni și siluete de ținuturi din Moldova iubită, țărani, boieri, ovrei și animale. Simțesti pofta de a descrie a autorului din fiecare pagină. Descrie simplu, dar cu atât mai mare efect. Peste întreg volumul este răspândită o melancolie, o aromă binefăcătoare. E un suflet, care își destăinuiește senzațiile. Pentru tineret sânt schițele «Șcigal» și «Puica» — celelalte pentru cititorii dela oraș. Singură schița «Moșneagul» ne descrie pe un bătrân din Ardeal, făturos pe nepotul său, care a gătat universitatea.

M. Sadoveanu: «Oameni și locuri», seria întâia, București, Cartea românească, 15 Lei.

Au pictori și desenatori câte odată toate fețele și încercă să globuie să descrie în câteva

trăsături de penel sau de creion câte o impresie caracteristică, prinsă și ținută în memorie cu țințe de aur. Mai cu seamă ceice lucrează așa numitele aquaforturi se încumetă la această îndrăzneală încercare. Scriitorul Sadoveanu mi se pare, în volumul acesta de proză minunată, un desenator de acesta, care — printre picături — așterne pe marginea lucrărilor sale al fresco mai mari, câte un cap bălan de fată dela țară, câte un călugăr, câte un luminș binecuvântat de Dumnezeu, din Moldova i mult iubită. Colindă pe la Neamțu, Secu, Agapia, Văratecu, Slatina, pelegrinează la satul lui Creangă (Humulești), intră prin casele oamenilor dela țară, vorbește cu ei, vorbă potolită, cuminte, înțelegătoare, ia parte la durerile și bucuriile oamenilor acestora, la târgurile lor de țară, la hramurile bisericilor lor și le povestește toate cu un farmec deosebit, bucurându-se, vădit, de sănătatea și vâjșoia oamenilor descriși, de seninătatea vieții dela țară, de moravurile curate de acolo.

Cetind rândurile sale — par'că avem înaintea noastră nește pânze de ale lui Grigorescu mai bine zis nește schițe de observație, atâta bun simț și atâta artă, înăscută, întrezăresc aceste câteva trăsături de peană.

Un singur exemplu:

«Obiceul să stau de vorbă cu sătenii bătrâni îi am de copil. Mi-i drag să-i ascult. Și

—olqib luluproc is 7.

—olqib luluproc is 7.

—olqib luluproc is 7.

—olqib luluproc is 7.

—olqib luluproc is 7.

toate, cu chestiunea calendarului. I-a răspuns mitropolitul Cezareei din partea sinodului patriarhal, iar din partea delegaților, mitropolitul Muntenegrului.

Adresa patriarhului a fost citită îndată în rușește și în românește.

Apoi ședința s'a suspendat pe câteva minute, pentru a începe lucrările obișnuite.

Ședința se deschide din nou, de astă dată cu puțini: numai membrii conferinței. Patriarhul anunță chestiunea calendarului și spune că nu intrăm în fondul ei, dar delegații să anunțe de pe acum propunerile pe care le au de făcut și să vedem ce cuprind ele.

Delegatul sârb, profesorul Milencovici, depune propunerea sa și ține, în franțuzește, o cuvântare în care spune că lucrul cel dintâi e să ne asigurăm ce facem cu cele 13 zile cu care calendarul Iulian este în urmă.

Mitropolitul Muntenegrului spune că nu poate fi vorba de primirea calendarului Gregorian.

Subsemnatul am spus că trebuie început cu chestiunile cele mai ușoare, în care toți sântem de acord și să pășim spre cele mai grele. Sântem de acord cu toții să trecem peste cele 13 zile și să ne punem ear în regulă cu anul solar. Cum vom orândui apoi ca să nu mai rămânem în urmă, e altă chestiune, și în această trebură să ne înțelegem. Nu poate fi vorba să primim calendarul Gregorian: 1) fiindcă ar fi să trecem dela un calendar greșit la altul greșit; 2) înșiși apusenii lucrează de mult să-l schimbe pe al lor, și atunci ce-ar fi să primim calendarul apusenilor, care peste 5 ani să se schimbe ear? Mai bine primim aici un calendar care, pentru simplitatea lui, să poată fi supus Conferinței pentru împrietenirea popoarelor prin biserici. Astfel de daruri are calendarul dlui senator Drăghici și pe acela l-am prezentat biroului ca propunere românească.

Regrezentantul Greciei, mitropolitul din Durazzo, a declarat că sinodul grecesc a hotărât înlăturarea celor 13 zile, dar păstrează pascalia ortodoxă și se unește cu hotărârile conferinței dacă nu se abat dela canoanele întăului sinod de la Niceea.

Cu toate acestea o asemenea hotărâre dovedește lipsă de calcul. O zi, dacă tai din calendarul Iulian, nu mai poți păstra vechea pascalie, care este alcătuită socotind zilele una după alta. Sari una, și nu se mai potrivește datele. De aceea propunerea românească desființează pascalia, adică tabla căderii Paștilor și a sărbătorilor legate de ele. Noi punem Paștele la dată fixă: 22 sau 29 Aprilie, cum se urmărește și în Apus.

Aceasta a fost cuprinsul primei ședințe, — după care toți membrii am fost poțiti la masa patriarhului.

Arhim. Scriban

Elemente religioase cu caracter etnografic

Intr'o comunicare, făcută de curând la Academia Română, despre elementele religioase cu caracter etnografic, dl profesor S. Mehedinți arată că, după uneltele întrebuintate, se poate cunoaște starea etnografică a unui popor, tot așa după cum se poate face după manifestațiunile culturale și religioase.

Demonstrează că poeziile noastre «Doina» și «Miorița» sânt un reflex al muncii, arătând starea noastră etnografică, ear nu o stare rășboinică, după cum greșit ar fi afirmat răposatul Delavrancea.

Sufletul goților, sau dacilor, se manifestă până la aplecarea spre ascetism.

Credința în nemurirea sufletului a făcut pe Decebal să se omoare cu toți ai săi, dar să nu cadă în mâinile dușmanului.

Acelaș suflet este moștenit și în Miorița, unde se vede cu câtă seninătate ciobanul se pregătește de moarte, pe care o așteaptă cu resemnare, cu toate că știe cât este de aproape. Aceasta dovedește afinitatea rasei noastre cu cea getă.

Pe timpul fetișismului, numărul zeilor era infinit. Țările, orașele și chiar fiecare casă își avea zeul ei, cari se înmulțeau după nevoile ce le avea fiecare. În această epocă omul cade pe treapta cea mai de jos prin asociația falsă de idei, închinându-se la toate celelalte vietăți, ba chiar la lucruri neînsușite.

Pe timpul politeismului dela romani și greci, puterea zeilor nu se întindea mai departe de hotarele fiecărei țări.

În acest stadiu omenirea se găsea într'un greu impas și a trebuit o sforțare supraomenească spre a se trece la monoteism.

În concepția budistă se tinde la distrugerea vieții, prin preceptele sale despre negația existenței.

Mohamedanismul este earăși o religie care paralizază voința.

Nici una dintre acestea nu este mai rea de cât eroarea judaică, care nu este o religie necreștină, cum sânt toate celelalte, ci pur și simplu anticreștină. Pentru ei tot ce nu este judaic, este inferior.

Singura religie monoteistă în mijlocul atator religii păgâne, religia din Palestina era mai rea, ea fiind concepută cu un Dumnezeu, care trebuia să pedepsească și să distrugă toate fapăturile sale, care erau în afară de Palestina. Se poate concepe ceva mai absurd?

Dar după toate dovezile ce le avem din punct de vedere antropologic, evreii nu reprezintă o rasă. Dovedește acest lucru cu studiul antropologic, care arată că nici conformația craniului, nici nasul încovoiat, care este cel mai caracteristic indice, nu se mai vede decât în

mica parte la evrei, ajungând până la 25 și chiar 13 la sută, ceea ce este o dovadă că evreii nu mai sânt o rasă, ci un amestec al popoarelor printre care trăesc.

De altfel un popor cu cât se depărtează de locul său de baștină, cu atât amestecul devine mai pronunțat și rămân tot mai puțini din prima rasă.

Talmudul zice: «dinte pentru dinte, ochi pentru ochi, rană pentru rană», etc. «Răzbună și omoară pe ucigaș», — deci, întocmai ca popoarele sălbătice din Africa. De altfel, au fost timpuri când iudeii umblau cu inele în nas, ca și africanii.

Cât de departe sânt ei de învățăturile Nazariteanului, care spune să răsplătești răul cu bine! Numai dela Isus se poate demarca pozitivismul de negațiune.

Dar iudaismul este periculos și din punctul de vedere al progresului unei națiuni. Căci poporul care se proclamă a fi «alesul lui Dumnezeu spre a conduce lumea» nu așteaptă de cât căderea tuturor acelora cu care vine în contact.

Vindecarea letargiei budiste și desrobirea voinței mohamedane de sub fatalitate ar fi fapte frumoase.

Pentru salvarea copiilor

Primum următorul apel:

Ca o urmare firescă, «Reunirea femeilor române din Sibiu», însuflețită de Apelul A. S. R. Principesei Elena, moștenitoarea tronului României, își ține de cea mai sfântă datorie să se alătore și ea, pe lângă toți aceia, cari înțelegând marea necesitate a acestei inițiative, pornite de iubita domniță, pentru strângerea de fonduri necesare la marea spital «Pentru căutarea și vindecarea copiilor».

Spre acest scop, susnumita reuniune a deschis o listă de subscripție.

Se știe, cât de înspăimântătoare este în întreaga țară, mortalitatea copiilor, dintre cari, cea mai însemnată parte se prăpădesc în lipsă de îngrijire rațională.

Drept aceea, sus numita reuniune, apelează la toate marimimoasele persoane, care înțeleg această necesitate și lipsa unui asemenea spital, și se roagă să stea în ajutor acestei porniri, adunând mult-puțin, cât vor colecta, trimițând apoi sumele încasate cu listele și numele donatorilor subscrisei prezidente, pentru ca împreună să se poată adăuga, ca un prinos din Ardeal, la marea fond necesar pentru ridicarea și înzestrarea acestui așezământ umanitar.

Toate listele, cu sumele trimise, se vor publica în organele noastre de publicitate.

Sibiu, 5 Mai 1923.

Catinca A. Bârseanu
prezidentă

nici n'am greutate să-i fac să vorbească. M'am alăturat totdeauna de ei ca un prieten și ca un copil al lor; asta o pricep ei ușor, poate cu pătrunderea pe care o au, poate fără să-și dea seamă... Dragostea celui ce s'apropie o simți din ochi și din glas și din ceea ce îți vorbește. Ear eu, fără precugetare, am pornit totdeauna vorba despre ale lor; despre plug, despre vite și despre pământ, despre necazurile de acum și despre ce era odată. Am înțeles prejudecățile și eresurile lor. Cât am fost copil, am căzut în ele, mai târziu n'am cercat să le alung din sufletele celor cu care stam la sfat, căci înțelegeau că aș fi săvârșit ceva rău și ceva zădarnic. Și dragostea, pe care am avut-o mai ales pentru oamenii cu sufletul lămurit de necazuri, mi-a fost întoarsă cu prisosință. Și astăzi ca totdeauna, de sufletul țaranului mă apropiu cu sfială și cu dragoste. Când îl găsesc neîntinat, par'că se întoarce în mine farmecul copilăriei, când intram în biserică și simțeam ceva tainic pătrunzându-mă și umplându-mă, cum razele de soare pătrund și lămuresc deodată apele liniștite și limpezi. (Oameni și locuri, seria I, pg. 156—7).

Am cetit cartea cu descrieri de călătorie a scriitorului Sadoveanu cu duioșie și mi-am zis: ținuturile acestea va trebui să le vezi și tu! Cu oamenii aceștia va trebui să vorbești,

ca să-i cunoști! Și încă ceva mi-am zis: Mult își iubește Sadoveanu țara în care s'a născut! De-am avea cât mai mulți scriitori de aceștia, cu cât mai mare influență asupra cetitorilor!

H. P.-P.

I. Bura: Abecedarul jucărie

— Observări la o critică —

Sânt câteva luni, decând a apărut abecedarul jucărie, ce l-am trimis mai multor învățători și ziare. Până acum, după cât știu, dl I. Dopp e unicul învățător, care s'a pronunțat asupra lui. (Vezi Tel. Rom. Nr. 31—32).

Faptul criticei mă bucură, deși criticul rămâne sceptic în fața metodei mele.

Recensentul spune că: metoda icoanelor date în text, e bună. Doream însă ca în darea sa de seamă să se ocupe de fondul problemei, și numai după aceea să treacă la momentele secundare.

Se dificultează, că abecedarul nu arată toate ilustrațiunile care ar fi să reprezinte literile.

Pe copertă nu se arată toate obiectele în color, e adevărat, — din cauză că nu era loc pentru toate, — dar se găsesc în carte toate.

Se ocupă și de tonul cam optimist din introducere. Tonul întrebuintat se explică cu împrejurarea că manualul este destinat marelui

public, care trebuie îmbărbătat și trezit din amorțea obișnuită.

În fond, critica amintită nu aduce nici un motiv direct, ci mai mult motive indirecte, și anume:

1. Practica îndelungată a recensentului învățător;
2. Autoritatea marilor pedagogi, și
3. Faptul că metodele mai nouă de abecedar nu au câștigat teren.

Argumentul prim, nu e tocmai în favoarea criticii. Obișnuința îndelungată de multe ori te face conservativ. Obișnuindu-te cu o anumită metodă, vrei să aplici sistemul acesteia și metodei nouă care însă reclamă de regulă cu totul alt sistem.

Autorul însuși al metodei nouă din zel și ambiție, ușor învinge aceste greutăți.

Așa se explică concludiunea paradoxală la care ajunge dl I. Dopp că «până la un loc jucându-ne ajungem cu acest abecedar la oarecare rezultat, mai departe însă nu merge».

Eu știu că la orice lucru tocmai începutul e greu, deci, dacă începutul e ușor, — dar «mai departe nu merge», aceasta pe românește înseamnă că te-ai poticnit.

De aici se vede că, pentru ce nu câștigă teren metodele nouă bune. Trebuie să adăogăm că îndeosebi la noi nu câștigă, deși poate sânt

Perspective sociale în lumina Evangheliei

Mobilizări misionare

Mobilizări misionare în vederea unei ofensive puternice pe frontul vieții sociale împotriva păgânismului care amenință să cuprindă întreaga noastră viață sufletească. Trăim azi vremi de aprigă materializare. Viața spirituală lăncezește. Valorile morale prin care se înalță viața omenască sânt svărlite pe ultimul plan al preocupărilor noastre.

Desnădăjduită și sleită de avânt, viața noastră se macină, de azi pe mâine, fără nici o biruință. Robi ai nevoilor materiale, noi nu mai sântem în stare nici măcar să visăm zile mai bune. Ne dăm în vânt pentru agonisirea și îmbelșugarea hranei zilnice, fără să putem cuceri o fărâma de spiritualitate pentru nevoile noastre ideale: O droaie de nemulțumiri și dureri plouă asupra vieții și brațele noastre slăbănogă nu se mai înalță spre cerul nădejilor. Posomorâți ne trudim ca un animal de povară, fără cuvânt de împotrivire și ne poticnim de atâtea ori fără să ne mai urnim.

Sufletul nostru moare de foame și tinerețea lui se vestejește. În fața acestei agonii sufletești, la cine vem înțoarce privirile stinse, decât la acei care au chemarea să săvârșească în fiecare veac minunea învierilor morale.

La misionari. În țara noastră ei sânt răzlețiți și puterea lor e fărâmițată. Ca o apă, ei își pierd energia motrice pe albia prea largă a atâtor îndeletniciri străine.

E vremea ca ei să-și înmănușeze puterile și să-și înfrățească entuziasmul, ca să poată trezi la viață sufletele care se sting uitate, în ungherele atâtor lipsuri și dureri.

O mobilizare misionară. Ce izbândă ar putea câștiga ea pentru Hristos! Ce snopi bogăți de suflete ar putea lega ei pentru vecinici! Ce minuni adevărate ar face ei în țara asta, străbătută în lung și în lat de atâtea proci mincinoși!

Durerile semenilor voștri strigă mobilizarea! Sănateți bine înarmați, căci aveți evanghelia! Vă mai trebuie *avânt!* Adunați-vă sufletul. Prea e risipit pe multe tărâmurii și porniți lupta de deșteptare a cugetelor și de îndrumare a lor spre Hristos.

În fața mobilizării puterilor întunecului, numai mobilizarea voastră e nădejdea noastră în acest veac. Biruința e cheazăuită în chemarea de mobilizare a Mântuitorului însuși: *«Îndrăzniți, eu am biruit lumea!»*

Pr. Gr. Cristescu

tem nedrepti față b. o. de aderenții metodei fonomimice, care și la noi au câștigat teren însemnat.

Știm, că aproape toate metodele își au avantajele și dezavantajele lor. Deci se pot combina metodele. Abecedarul jucărie nici nu declară război celorlalte metode, ci din contră crede că nu e nici o pedecă să se combine de ex. cu sistemul fonomimic, cu cel al cuvintelor normale, tot asemenea și cu metoda colonelului Athanasie care are meritul d'a accentua necesitatea unui aparat pentru manevra literelor mobile.

Nu pot trece cu vederea alt fapt: Recensamentul nu afirmă că a probat metoda, ci cu motivarea că «în cariera mea de învățător am încercat multe», o trece în domeniul încercărilor neizbutite.

Eu însă am încercat-o stăt cu copii, cât și cu adulți. Am făcut și încercare la același adult, întâi cu metoda cuvintelor normale, apoi cu metoda icoanelor date în text. Am constatat o mare deosebire. Și a recunoscut-o și el însuși, adultul.

Am prin urmare motiv care mă face să cred că publicul o să îmbrățișeze această metodă, fiind că, în general, publicul nu este înrăurit de teoriile pedagogice uneori rău aplicate, ci va îmbrățișa un lucru ce i se pare practic,

Știrile zilei

Ședință plenară. Consistorul arhiepiscopal a ținut în 21 Mai n. a. c. prima ședință plenară, după încheierea sesiunii sinodale din anul acesta, sub prezidiul I. P. S. Sale Arhiepiscopului și Mitropolitului nostru *Nicolae*.

Dintre obiectele dezbătute amintim, că asesorii Dr. Ioan Stroia, Sergiu Medeanu, Dr. Ioan Dobre și Dr. Andrei Gălea au depus jurământul prescrip. S'au luat apoi dispozițiunile pentru promulgarea și executarea concluziilor aduse în sesiunea din anul acesta a sinodului arhiepiscopal.

Predică în catedrală. Duminica trecută a ținut în biserica noastră catedrală, la finea sf. liturghii, o frumoasă predică p. *Ioan Dăncilă*, confesor militar al garnizoanei din orașul nostru.

Rugăciunea dela Budapesta. Ziarul clujan *Conștiința Românească* publică o rugăciune în original și în traducere românească scoasă dintr-o carte confiscată de autoritățile românești. Dăm această rugăciune irelevantă în traducere românească: «Pentru Patrie, Doamne, Dumnezeu! în mâna căruia este soarta țărilor și a popoarelor, milostivește-te spre țara noastră suferindă și luată de suvoi Fie-ți milă de încercatul tău popor maghiar! Condu la calea înțelepciunii pe dușmanii patriei noastre mutilate ca să înțeleagă marea nedreptate (?) a faptelor lor săvârșite împotriva patriei noastre milenare; nu îngădui destrămarea imperiului aparținător întâiului rege sfânt al nostru; fii spre mângăierea fraților noștri de sânge, cari au ajuns la soarta robilor (?) în zilele suferinții lor. Depărtează dela noi scumpetea, foametea, oștirile, ciurma și alte lovituri ale mâinii tale; dă-ne inimă înțelegătoare; dă-ne suflet cu o voință unită; condu după sfânta ta voie inima mai marilor noștri, ca bin-cuvântarea dreptății, credinții și păcii să ferească țara noastră și să se clădească din nou patria ce zace în ruină. Prin Domnul nostru Isus Hristos. Amin!

Nou regulament universitar. Monitorul Oficial publică noul regulament universitar. În primul capitol se spune, că fiecare student este obligat să semneze la înscriere o declarație, că va păstra ordinea respectând regulamentele și dispozițiunile luate de autoritățile școlare. Sancțiunile prevăd admonestare până la excluderea de la toate universitățile. Apoi se reglementează asociațiile studențești, ele fiind permise numai cu aprobarea rectorului, putând fi constituite pe facultăți, cu scop cultural, pe județe sau regiuni sau sportive. Senatul universitar va controla activitatea asociațiilor studențești putându-le dizolva în cazuri de abatere.

tic, — îndeosebi, dacă voi putea da la lumină o nouă ediție care să țină mai mult socoteală de redactarea potrivită și de exigențele reale pedagogice, de care până acum nu s'a prea putut ține, în special din motive financiare.

Ori ce s'ar zice, metoda aceasta mi se pare cea mai naturală. Ea corespunde originii felului nostru de a ceti. Vechii egipteni au cetit mai întâi cu icoane, din care încetul cu încetul s'au derivat literele. Ce a fost bun pentru copilăria omenimii, va fi poate bun și pentru copilăria individului.

I. Bura

În «Biblioteca meseriașului român» editată de «Reuniunea meseriașilor români din Sibiu» au apărut următoarele 2 broșuri în a doua ediție: 1. Nr. 2. «*Pribeगी*», comedie în 2 acte, localizare după Nestroy de Dr. Sebastian Stanca. Prețul 5 Lei, plus porto poștal 1 Leu. 2. Nr. 4. Bucoavnă n'a învățat și umbliă la înșurat, sau «*Vlăduțul mamel*», comedie într'un act de Lupean. Prețul 4 Lei, plus porto poștal 1 Leu. — Se pot procura dela Reuniunea meseriașilor, Sibiu, str. Brukenthal Nr. 17, precum și dela toate librăriile din Sibiu.

Pentru tuberculoși. În urma apelului M. S. Reginei *Maria*, pe care îl publicăm pe pag. a 4 a al ziarului, în zilele de Rusali, 27 și 28 a. c. se va organiza în orașul nostru o chetă publică pentru strângerea fondurilor necesare societății pentru profilaxarea tuberculozei, patronată de M. S. Regina. Cheta se va face de către elevele școalelor românești și săsești, dându-se în schimbul donațiilor frunze de trifoi. Invităm pe toți cetățenii orașului nostru să contribuie cu cât de puțin la ameliorarea durerilor celor atinși de tuberculoză, știind că salvându-i pe ei, ne salvăm pe noi și familiile noastre.

M. S. Regele a fixat data de 20 Iunie, când să se ducă la Varșovia. Guvernul polon pregătește Suveranului nostru o primimire strălucită. Suveranul va fi găzduit în palatul construit de Regele Stanislas.

Dăruire. Dl. I. C. Brătianu, președintele consiliului, a dăruit, cu prilejul sărbătoririi Ostășului Necunoscut, I. P. S. Sale mitropolitului primat Miron, un frumos colier de chihlibar din județul Buzău, lucrat de dna Brătianu.

Voluntarii Corpului din Siberia. Uniunea foștilor voluntari își ține adunarea generală la *Arad*, în ziua primă de Rusali. Se vor discuta mai multe chestiuni, între care și chestiunea fondului acestui corp.

Religiunile și confesiunile în Sârbia. După o statistică publicată în *Gazette de Prague*, despre populațiunea din Sârbia, în acel regat sânt: 5.602.227 de ortodocși, 4.735.154 de catolici, 216.847 de protestanți și 1.557.687 de mohamedani. Mai sânt și mozaici, împrăștiați în felurite ținuturi ale țării, dar al căror număr nu e dat.

Intronarea patriarhului sârbesc. La 28 Iunie se vor face în Belgrad serbările pentru intronarea patriarhului sârbesc. Ziua de 28 este aniversarea bătăliei dela Cosovo.

Suveranii iugoslaviei sosesc la București în 8 Iunie a. c., spre a sărbători aici, la noi, un an dela căsătoria lor.

Comisiunea însărcinată cu studiul bateriei monetei metalice de 1, 2 și 5 lei, a hotărât ca pentru baterea acestei monete să se țină licitație, unde să participe pe lângă ofertanții români și casele străine care au făcut oferte ministerului.

Poșta a urcat taxa scrisorilor pentru străinătate. Dela 15 Mai începând scrisorile pentru străinătate se vor taxa în următorul mod: O scrisoare închisă, până la 20 grame, pentru țările: Austria, Cehoslovacia, Italia, Jugoslavia, Polonia și Ungaria lei 4.50 pentru celelalte țări 6 lei. Peste greutate de 20 grame în plus de fiecare 20 gr. câte 3 lei. O carte poștală pentru Austria, Cehoslovacia, Italia, Jugoslavia, Polonia și Ungaria lei 3 pentru celelalte țări lei 4. Impri-matele de orice fel de fiecare 50 grame câte 1 leu. Taxa de recomandare pentru toate țările lei 6. Taxa unui aviz de primire 6 lei pentru ori ce țară. Taxa unei foi de reclamație lei 12. Debitanții de timbre sânt obligați ca să vândă publicului actualele cărți poștale, externe de 2 lei, francate complet și anume lipind pe ele lângă taxa încrustată câte un timbru franco mobil de 1 leu și (doi) 2 lei.

America și beuturile spirituoase. Reprezentanții Statelor Unite ale Americii în România au fost informați de către guvernul lor, că este contrar legii ca vasele, fie naționale, fie străine, să aducă în Statele Unite sau în apele teritoriale ale acestora beuturi spirituoase. Regulamentul pentru aplicarea acestei deciziuni este în preparație de către guvern și va fi promulgat în curând pentru a intra în vigoare la 3 Iunie 1923. Toate vasele, atât naționale, cât și străine, vor fi supuse regulamentului de mai sus la și după 10 Iunie 1923.

Cine încurajează specula? Ministerul de industrie și comerț arată, că știrile, după care ministerul ar fi ridicat prețurile la întreprinderile sale băneare exploatate în regie, nu corespund realității. Hotelurile exploatate de stat au prețuri reduse și convenabile; în ce privește hotelurile arendate, ele au prețuri tarifare, asemenea convenabile; cererea de camere însă fiind prea mare, antreprenorii convin cu clienții să li se plătească prețuri de speculă, eliberându-le factura cu prețul tarifar. Ministerul recunoaște că în acest fel publicul poate fi speculat, dar aceasta este din vina lui. Cine poate dovedi asemenea acte de speculă, să reclame și ministerul e gata să le reprime cu toată asprimea.

Cercuri preoțești. În urma rânduelii P. S. Episcop Nicodim dela Huși preoțimea din județul Bârlad a înființat mai multe cercuri preoțești. În fiecare comună a acestui județ se vor ține adunări de ale credincioșilor la care, după săvârșirea sf. liturghii prin 7—8 preoți, unul dintre preoți rostește o predică potrivită. Cea dintâi adunare de acest fel s'a ținut în comuna Hălărești. În decursul sf. liturghii, părintele Corneliu Grumăzescu a rostit o predică despre datorințele femeii creștine.

Proiect american. Un sindicat american a prezentat Ligii Națiunilor un proiect, primit cu multă simpatie, după care ar propune să preia în arendă întreaga rețea de căi ferate din Europa centrală și să o pună sub o conducere unitară. Delegații sindicatului s'au adresat până acum confidențial guvernelor din Roma, Praga, Viena și București. Guvernul italian, român și unguresc s'au declarat în principiu gata de a examina proiectul și să intre în tratative cu sindicatul american.

Lagăre de concentrare pentru bețiivi. Se comunică din Moscova că de oarece toate măsurile de până acum împotriva creșterii alcoolismului în Rusia au rămas fără efect și fabricarea clandestină a spiritului și consumul său văditător sănătății au luat proporții așa de colosale, încât poporul pe întinse teritorii degenează din pricina beției, președintele comisariatului poporului a instituit o comisiune specială pentru combaterea alcoolismului, care să ia măsuri extraordinare. Se pregătește o ordonanță prin care fabricarea spiritului, desfacerea și consumul lui se pedepsește ca o faptă gravă antirevoluționară. În caz de recidivă se aplică pedeapsa cu moarte. Se vor înființa aspre lagăre de concentrare, în care alcoolicii își vor ispăși pedeapsa. Afară de aceasta se va confiscă întreaga avere a condamnatului.

Taxă de intrare în bisericile din Rusia. Guvernul din Rusia cere credincioșilor, care vin la biserică, o taxă de intrare de o jumătate de milion ruble în folosul statului. Măsura aceasta a produs mare nemulțumire în rândurile poporului.

«Omul puternic» nu i altul decât prim-ministrul italian, Mussolini, care dela venirea sa la putere a pus sfârșit demagogiei în peninsula italiană, făcând pe cetățenii ei să părăsească obiceiul vorbelor deșarte și să muncească. Mussolini menține ordine exemplară în toți ramii de administrație, realizează economii enorme, și astfel ridică prestigiul țării. Suveranii Mării Britanii, în vizita lor recentă la Roma, s'au simțit îndemnați a scoate în evidență meritele mari ale omului providențial, Mussolini.

Mai multă ordine. Primim aproape zilnic plângeri împotriva direcției poștelor, care de un timp încoace achită foarte neregulat banii ce se trimit cu mandate poștale. Din cauza plătirii cu mari întârzieri a mandatelor, mulți oameni sufer enorme daune. Am dori să știm: Care este motivul neglijenței dela poștele noastre? Cerem să se facă rândueală.

După sărbarea culturală. Despre liturghia, slujită în ziua de 15 i. c. în catedrala dela Blaj, se spun, într'unul din cotidianele noastre, următoarele cuvinte: «Pentru mulți — asistenți — a fost o revelație să audă într-o biserică română unită aceeași liturghie și să vadă același ceremonial care e și în biserica ortodoxă. Pentru educația și orientarea viitoare a societății noastre în cele religioase credem că e bine să se convingă încă tinerimea, că e tot așa biserică românească și cea unită, ca și cea ortodoxă». — Dacă-i așa, cu atât mai vădit n'ar trebui să avem două, ci numai una: aceea care este a covârșitoarei majorități.

Aniversarea a 40-a dela moartea compozitorului Ciprian Porumbescu s'a comemorat în 23 i. c. la Stupca, din inițiativa reuniunii de cântare «Ciprian Porumbescu» din Suceava. S'a ținut liturghie în sobor în biserica parohială din Stupca, predică festivă și parastas la mormântul regretatului dispărut, care în scurta sa viață de 29 de ani ni-a dat peste 300 de compoziții.

Inaugurări. Sâmbătă s'a făcut cu mare solemnitate la Sighișoara inaugurarea noului tribunal al jud. Târnava-Mare. La inaugurare a luat parte și dl Ion Th. Florescu, ministru justiției. Duminecă s'a inaugurat judecătoria din Cincul-Mare cu aceeași solemnitate și tot în prezența d-lui ministru al justiției.

Aviz. Preotul Alecsandru Popa din Lisa, jud. Făgăraș, va ține la stupina sa un curs de apicultură rațională pentru preoți, dela 10—25 Iunie n. 1923. Cursul e subvenționat de către ministerul Cultelor cu 6000 Lei (20 Lei zilnic de preot). Diferența până la 40 Lei a costului zilnic pentru casă și masă la particulari din comună va acoperi-o fiecare din al său. Cei ce doresc să ia parte la curs se vor anunța din vreme, spre a li se putea comunica primirea. Pr. Al. Popa.

Țăranul totuși e mai cu minte. Raportorul unui ziar bucureștean se întorcea dela sfîntirea pietrei funerare puse, înainte cu câteva zile, pe mormântul vrednicului bătrân, care a fost Gheorghe Pop din Băsești. Prin mulțimea de țărani raportorul a auzit câteva voci, care strigau: «Trăească Iuliu Maniu!» și a văzut în același timp o haină preoțească furișându-se printre cămășile albe țărănești. Un bătrân, apropiindu-se, i-a spus: «Părintele (preotul greco-catolic) care fuge, ne-a învățat să strigăm: «Trăească Iuliu Maniu» și «Jos guvernul!» Noi, țărani, — a continuat bătrânul — vom striga: să trăiți cu toții, numai oamenii lui Dumnezeu să fiți!» — Politica aceasta, a poporului, care știe să se ridice d'asupra partidelor ce se negresc imprumutat, ar trebui întărită tocmai din partea slujitorilor altarului. La Băsești pare că s'a făcut dimpotrivă.

Musca iadului. Așa au poreclit bănătenii musca columbacă care pornește în fiecare an din regiunea satului columbaci (Golubacz), situat pe malul Dunării, mai sus de Orșova, și se abate în roiri pe ogoarele Bănatului și Olteniei. În anii cu eamnă lungă năvala acestor muște ia proporții deosebite, cum de pildă în anul acesta, când au pătruns până în județele Bihor și Arad, ucizând zeci de mii de vite. Musca columbacă face ravagii în lunile: April, Mai până la jumătatea lui Iunie. Ea înțeapă vitele în părțile neacoperite cu păr. Înțepătura ei este extrem de dureroasă, dar nu e otrăvitoare, așa încât carnea vitelor ucise poate fi întrebuințată (?). Ca măsuri de apărare bănătenii au următoarele: Aprind fumuri și când se apropie roiul de insecte vitele se strâng în jurul focului. Alții pasc vitele noaptea. Ziua le țin închise în grajd bine astupat și mai dinainte bine afumat. Vitelor înțepate li se spală imediat rana cu o soluțiune de 10 la sută amoniac și li se dă să bea alcool: țuică, rachiu etc.

Cinstirea eroilor români în Franța. Un prieten ne scrie din Strasbourg (Franța): «În Strasbourg sânt înmormântați 199 soldați români, transportați în decursul războiului ca prizonieri în Germania și morți pe drum din cauza înfometării. După revenirea Alsaciei-Lorena la Franța, francezii din dragostea față de România și-au făcut un cult din îngrijirea mormintelor acestor eroi. Fiecare mormânt este îmbrăcat în fector, la căpătâi cu tradiționala cruce românească, de pară c'ar fi îngrijite de părinți și nu de străini. În 14 April, în cea mai mare sală a orașului Strasbourg, s'a dat o reprezentație de gală în scopul adunării unui fond pentru ridicarea unui monument deasupra acestor morminte. A asistat toată oficialitatea franceză împreună cu un numeros public. La noi în țară nu cred că s'ar aduna atâta lume pentru un asemenea scop». Eată ce face dragostea de frate și cultura solidă a unui popor nobil! (L. R.)

Festivalul presei la Arad. Serbările presei organizate de sindicatul presei române din Ardeal și Bănat se țin la Arad, Duminecă în 3 Iunie, ziua sfinților Constantin și Elena, cu program bogat și variat. Apiciatul nostru istoriograf, Ștefan Meteș, va ține o conferință despre «Rolul românilor arădani la granița românească».

De ce se tatuează marinarii? Tatuirea este obicei foarte răspândit printre marinari. Într-o carte, despre superstițiile marinariilor, C. Fox urmărește tatuarea până în timpurile cele mai depărtate. După părerea autorului, la început tatuarea nu slujia pentru scopuri superstițioase, ci avea rolul pe care l-au avut mărcile de identitate la soldați în război. În caz de naufragiu marinarul prin semnele acestea voia să dea oarecare deslusire despre originea sa, etc., celui ce ar găsi cadavrul său. Marinarul creștin, de pildă, care ar avea tatuat pe corp o cruce, putea fi sigur că va avea o înmormântare creștină, când cadavrul său ar fi aruncat pe coasta vreunei țări creștine. Părerea că tatuarea ar avea efectul unei fel de amulete și ar aduce noroc, s'a desvoltat mai târziu.

O asemănare. Cunoscutul sociolog și emigrant la Viena, Oscar Lászi, vizitează orașele României. Cu prilejul petrecerii sale în București, a făcut următoarele declarații în chestiunea reformei agrare: Statele succesorare, și în primul rând România, împărțind marile moșii, au săvârșit cu adevărat un act de revoluție pașnică, care nu va întârzia să și producă efectul său favorabil. Micile nedreptăți săvârșite în dauna proprietății mijlocii se vor putea îndrepta. În comparație cu toate acestea, ideea fundamentală a regimului Horthy Bethlen este escamotarea reformei agrare. Folosindu-se de lozincă integrității teritoriale, conții maghiari își apără de fapt integritatea latifundiilor lor. Cât timp Ungaria nu va apuca pe calea adevăratei democrații, cât timp nu va abandona definitiv sistemul latifundiilor feudale, situația politică va fi din ce în ce mai încordată, căci feudalismul maghiar nu va înceta să amăgească poporul maghiar cu ideea narcotică a revanșei și iredentismului, în loc să introducă votul universal, să realizeze reforma agrară și să urmeze o politică democratică.

În apărarea credinței. Biserica ortodoxă română și credincioșii ei sânt luați la ochi din multe părți. Aceasta se explică prin faptul că biserica ortodoxă prin trecutul ei, a fost și este strâns legată de sufletul poporului nostru, pe care l-a mângăiat și întărit în suferințele sale de veacuri. Se îndreaptă, împotriva acestei biserici naționale, sectarii, dar și iezuiții catolicismului cu diferitele lor ordini, dintre cari este mai lătit în Ardeal ordiul franciscan. Acești preoți numiți «pateri» usează și abuzează de răbdarea ușor crezătorului nostru popor, ca să-l înștrăineze de vechea sa lege românească. Amintesc de astădată pe «paterii» din Făgăraș, a căror veste de putere de «vindecare» și de «împlinirea dorinței» celor cari reclamă ajutorul lor, — în schimb de bani și de alimente (grâu, ouă, ș. a.) — a trecut granițele «Țării Oltului», care este mai expus propagandiștilor. Știm de mult că la acești «pateri» se duce și lume românească, femei mai ales. Ne întrebăm: este cu cale să suferim și acum actele acestor preoți, cari exploatează poporul nostru și-l abat dela biserica și credința lui? Eu zic că nu! Tocmai în Făgărașul istoric, în capitala țării Oltului, să-și desfășoare acești adversari neîmpăcați ai bisericii noastre activitatea lor păgubitoare pentru noi! Nu sânt vinovați credulii țărani, ci această tagmă care le exploatează credința. Dar vinovați se fac și cei ce nu denunță asemenea fapte și nu întreprind acțiune solidară contra lor, așa cum cer interesele neamului și ale bisericii.

Ioan Păltiniș

Act de mulțămire. La colecta pentru drapelul școlar, întreprinsă în sinul poporului din suburbiul inferior din Sibiu, de copii școlai rom. ortodoxe din str. Lungă, au contribuit: M. Simțion 20, D. Stăngu 20, P. Moldovan 20, M. Becan 15, A. Vestemean 15, G. Urian 15, G. Joandrea 15, M. Ucenic 10, P. Chirilă 10, G. Stăngu 10, D. Boznia 10, Avrigan 10, G. Carabulea 10, L. Vintilă 10, I. Moldovan G. 10, I. Moldovan 10, M. Dan 10, T. Cornea 10, S. Oancea 10, G. Moldovan 10, E. Mărginean 10, N. Mureșan 10, M. Mustea 10, N. Moldovan 10, C. Pleșa 10, I. Moldovan — P. 10, D. Micu 10, P. Stănciu 10, M. Barbu 10, G. Șoima 10, L. Hedu 10, M. Irimie 10, N. Stăngu 10, I. Spățcian 10, I. Dopp 10, M. Târnăvian 7, G. Buian 7, M. Iosif 6, F. Chirca 6, E. Giurgiu, E. Ucenic, I. Deac, M. Hedu, A. Hedu, M. Tăpălagă, N. Ucenic, M. Comănici, Tănăsă, P. Aftenie, M. Badiu, S. Stănciu, M. Șurtia, P. Beșta, M. Hedu, Vintilă, E. Văcariu, M. Martin, M. Câmpian, N. Opreșiu, I. Opreșiu, S. Solomon, A. Opreșiu, M. Vecerșan, M. Prașca, D. Stăngu, I. Chidu, A. Bunia, V. Chidu, M. Moldovan, M. Fleșeriu, L. Ganea, E. Ucenic, D. David, I. Buzdughină, O. Dușe, M. Buian, P. Apolzan, L. Buzdughină, C. Tărau, T. Marian, P. Vintilă, A. Vintilă, E. Reti, P. Iosif, S. Bendorfean, M. Prașca, E. Brădean, E. Prașca, I. Bulea, I. Mustea, M. Voinicu, E. Ucenic, L. Ganea, P. Hedu, E. Bendorfean, A. Mureșan, P. Leța, P. Mărginean, G. Aftenie, P. Pleșa, A. Bucur, I. Rău, P. Miclea, E. Moisă, I. Hentea, și M. Dopp câte 5 Lei. — Pentru marinimoasele contribuții, despre care drapelul școlai va vorbi totdeauna cu recunoștință, se aduce și pe această cale, mulțămire călduroasă. Izidor Dopp, învățător.

Aviz. Sub Nr. 9874 din 7 Mai 1923 se amintește din nou din partea Direcțiunii generale a serviciului sanitar, că este interzis a împacheta alimente de vânzare în hârtie tipărită sau scrisă (de arhivă sau maculatură). Contravenienții se pedepsesc în sensul ordinelor în vigoare. Publicul cumpărător este rugat, ca la cumpărare să insiste însuși la respectarea acestei ordonanțe.

Nr. 758/923

(72) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Boroșneul mic**, protopresb. Oituz, județul Treiscaune, se publică concurs cu termen de 30 zile.

Emolumentele sânt cele fasonate în coala B.

Concurenții își vor înainta petițiile în regulă oficiului protopopesc al Oituzului în termenul deschis, având a se prezenta înainte de alegere, cu prealabila învoire a adm. protopopesc, în vre-o Duminică sau sărbătoare, a celebră sf. liturgie și a face cunoștință cu poporul.

Intorsura-Buzău, 13 Mai 1923.

În înțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Todor, **George Neagoviciu-Negoișcu**,
notar. adm. protop.

Primpretorele plasei Sibiu.

Nr. 1381/1923

(74) 1—2

Concurs

Pentru ocuparea postului de **diurnist comunal** în comuna **Hamba** (jud. Sibiu) se publică concurs. — Reflecții sânt invitați să și înainteze cererile cu documentele de calificare și serviciu de până acum până la 15 lunie a. c. subsemnatului primpretor.

Emolumentele împreună cu acest post sânt retribuțiuni stabilite pentru diurnisti de stat (în prezent 1050 Lei lunar), cvartir gratuit și anual 4 stângini lemne de foc.

Sibiu, la 19 Mai 1923.

Băduțiu,
primpretorul plasei Sibiu.

Nr. 142/923

(71) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III **Böz**, protop. **Mercurea**, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele prevăzute în normele din vigoare.

Concurenții sânt poftiți a-și înainta cererile prevăzute cu documentele necesare subsemnatului oficiu în termenul deschis și a se prezenta în comună spre a face cunoștință cu poporul.

Mercurea, în 22 April 1923.

Oficiul protopres. ort. rom. al Mercurei în înțelegere cu comitetul parohial.

Avr. S. Păcurariu,
protopop.

Propise pentru examene

:-: dictando și caligrafie :-:

se află de vânzare la

Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Reclama este

sufletul comerțului

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Nr. 653/1923

(70) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III. **Dridif**, tractul **Făgărașului** se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în «Telegraful Român».

Venitele parohiale sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post, își vor înainta cererile, prevăzute cu documentele prescrise, subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul dat, și se vor prezenta în parohie spre a se face cunoșcuți parohienilor.

Făgăraș, la 21 Aprilie 1923.

Nicolae Borzea
protopop

La **Librăria arhidiecezană** se află de vânzare

Cuvântări bisericesti

de arhimandritul **Ilarion Mircea**, egumenul sfintei mănăstiri **Precista-Mare** din **Roman**, cuprinzând 41 predici pentru Duminicile din **Paresimi**, 9 Duminici după **Rosalii** și la unele sărbători de peste an. **Prețul 16 Lei.**

La **Librăria arhidiecezană** se află de vânzare:

Istoria bisericească a rom. ardeleni

de

Dr. Ioan Lupaș,

profesor universitar și membru al Acad. române

În editura **Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane** a apărut:

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal în secolul XVIII

de

Silviu Dragomir,

profesor universitar, membru al Academiei Române.

Vol. I.

Cu 150 documente anexate.

Prețul 30 Lei.

La **Librăria Arhidiecezană**, Sibiu, strada Măcelarilor 45, se găsesc de vânzare cele mai bune:

Cărți de bucate

sub titlul **Poftă Bună**, de **Zotti Hodoș**. Au apărut: Partea I à 6 Lei, Partea III à 14 Lei, Plus porto postal, à Lei 2-50.

SCHIMBARE DE LOCAL

Subsemnatul am onoare a aduce la cunoștința Onor. public și stimatei mele clientele, că mi-am schimbat localul **Primei fabrici române de stampile din Sibiu** aflătoare în **Strada Tîglăriei Nr. 18**, în

STRADA TRIBUNII Nr. 14

Rugând Onor. public a mă onora și mai departe cu binevoitorul sprijin, semnez

(73) 1—2

Cu stimă: **Oct. L. Vestemean**,

fabricant de stampile, Sibiu, Strada Tribunalului Nr. 14

Au sosit la Librăria Arhidiecezană

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Noutăți literare: povestiri, călătorii, cărți pentru copii medicale, pedagogice, economice, povești; diverse biblioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minervei, Căminul, Semănătorul, Scriitorii români, Steaua, Flacăra, Cîrțile de uitare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din scriitorii români. Biblioteca Universală

La **Librăria Arhidiecezană** în **Sibiu**, se află de vânzare

Noul Testament

(cu litere drile)

de

Andrei baron de Șaguna

Prețul: crud **Lei 4—**, broșat **Lei 6—**, plus porto postal **Lei 2—**.

La **Librăria Arhidiecezană** din **Sibiu** se află de vânzare următoarele

Tipărituri

Pentru școlile secundare:

Ziarul de casă.
Ziare de clasă pentru licee și civile, comerciale.
Coale pentru registrele de exhibite.
Tipărituri pentru bugetele școlare.
Procese verbale la examenele particulare.
Tipărituri pentru inventarele localelor școlare.
Bilet de informație la însușări pt. fiecare elev
Bilet de admoniarea elevilor.

Pentru școlile primare:

Registre pentru absenții și clasificatii.
Matricole școlare.

La **Librăria Arhidiecezană** din **Sibiu** se află de vânzare

Părți alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvântarea I. P. S. Sale
Dnui Ioan Mețianu, arhiepiscop și mitropolit.

Prețul legat 25 Lei plus porto postal **5 Lei**

Anunțuri și reclame

Singurul ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane.